

Vedlegg 3a

Årsrapport fra fylkeskommunene om bruken av virkemidlene fra KRD

1 Den beskrivende delen

Vi ber om at fylkeskommunene sender departementet en beskrivende rapport på inntil 5 sider totalt, med ca to sider på hvert av punktene a. og b. nedenfor og inntil en side på punkt c.

I rapportene fra fjoråret var punkt a. relativt dårlig utviklet. Svært få fylker ga en vurdering av virkemidlene i forhold til de hovedutfordringene for fylket som helhet, i forhold til omstillingsutfordringer i ulike deler av fylket eller i forhold til målgrupper. I tillegg refererte bare halvparten av fylkene til innholdet i føringer overfor IN og kommunale eller regionale næringsfond. Vi håper dette punktet kan bli bedre ivaretatt i kommende rapporteringsrunde, da det er av interesse i KRDs dialog med fylkene og som oppfølging av midlene fra KRDs side.

a. Bruken av virkemidlene fra KRD i forhold til utfordringene og mål og strategier for utviklingen i fylket

Kort om

- Hovedprioriteringer for bruken av virkemidlene fra KRD i rapporteringsåret i forhold til utfordringer, mål og strategier for utviklingen i fylket nedfelt i fylkeskommunens eget planverk.
- Vurdering av prioriteringene i forhold til omstillingsutfordringer i ulike deler av fylket (byområder og periferiområder) og for spesielle målgrupper.
- Innholdet i føringer fra fylkeskommunene til IN, kommunale og regionale næringsfond, LU osv.

b. Innhold i viktige aktiviteter

Kort om

- Hovedinnholdet i aktivitetene med størst omfang eller betydning i forhold til hovedtyper av tiltak jf. Rapp. 551.60.
- Presentasjon av eksempler på prosjekter (interessante, vellykkede eller nylig evaluerte) som er hel- eller delfinansiert over 13.50, herunder samarbeid med andre aktører. For at vi bedre skal kunne presentere disse enhetlig, ber vi om at eksempler i rapporteringen inkluderer omtale av følgende stikkord:
 - Navn på prosjektet/tiltaket
 - Mål for prosjektet/tiltaket
 - Strategi/metode valgt for å nå målene
 - Geografisk nedslagsfelt/avgrensning
 - Målgruppe(r) for prosjektet/tiltaket
 - Finansiering
 - Resultat/læring og status p.t.

c. Partnerskap og samarbeid

Kort om:

- Utvikling i partnerskapsarbeidet knyttet til prioriteringer av midler over kap. 551, post 60.
- Antall samarbeidsprosjekt, inkludert samfinansiering, med SIVA, Forskningsrådet og Innovasjon Norge knyttet til ulike typer nasjonalt finansierte program
- Antall samarbeidsprosjekt med regionale statlige aktører.

2 Statistikkdelen

Statistikkdelen er en standard rapport til departementet. Det skal rapporteres på bruk av midlene på geografi og felleskategorier, jf vedlegg 3b med oversikt over hovedkategorier, underkategorier og spesielle tema. Statistikkdelen skal i tillegg gi en oversikt over hvordan fylkets ramme er fordelt til de som forvalter midler på vegne av fylkeskommunene. Nedenfor følger viktig informasjon om statistikkregistreringen og rapporteringen, samt definisjoner og hjelpetakst ved registrering av prosjekt.

2.1 Viktig informasjon om registreringen og rapporteringen

Fylkeskommunene må benytte rapporteringssystemet for kap. 551, post 60 (RAPP-551.60) i sin registrering av prosjekter/tilsagn som grunnlag for rapportering til departementet, for midler fra både kap 551 post og post 61.

Når det gjelder overføring av midler til andre aktører som gir tilskudd videre, skal fylkeskommunene bare registrere disse overføringene som fordeling av rammemidler. Følgende aktører som mottar rammeoverføring fra fylkeskommunene er selv ansvarlige for å registrere prosjekt og rapportere til departementet etter de felles registreringskategoriene (oversikten i vedlegg 3b):

- Innovasjon Norge:
Det er utarbeidet et felles mål- og resultatstyringssystem for Innovasjon Norge. Av kostnadshensyn og hensynet til en effektiv forvaltning foreslås det at Innovasjon Norge rapporterer til fylkeskommunene basert på Innovasjon Norges saksbehandlersystem. Etablererstipendet, andre enkeltsaker og regionale program vil dermed ikke inngå i Rapp 551.60. I Rapp 551.60 registreres utgående ramme og rammetilsagn til Innovasjon Norge.
- Kommuner og regionråd:
Kommuner og regionråd skal rapportere om bruken av midler fra kap 551 post 60 gjennom registreringssystemet Fond 2000 med de felles registreringskategoriene. Vi ber fylkeskommunene informere kommunene og regionråd om dette i forbindelse med overføring til næringsfond, samt hvordan de kan få tatt i bruk Fond 2000 og hvilke definisjoner som gjelder ved registreringen.
- Fylkesovergripende organ:
Fylkesovergripende organ, som Landsdelsutvalget for Nord-Norge og Nord-Trøndelag, skal bruke Rapp. 551.60 på lik linje med fylkeskommunene.

Departementet vil for øvrig peke på følgende:

- Alle Interreg-prosjekter skal registreres i Rapp. 551.60, både for midler som skal dekke nasjonalt bidrag og for prosjektmidler fra fylkeskommunene. Det skal gå fram av registreringen om det dreier seg om Interreg A, B eller C. Det skal ikke rapporteres på rammen som tidligere.
- Departementet ber om at det brukes en felles liste som grunnlag for å registrere hvem som er forvaltere av midlene fylkene får delegert over kap. 551, post 60. Denne listen blir liggende i Rapp. 551, post 60.
- Midler til store prosjekter/satsinger i fylkeskommunen. Dersom prosjektet/satsingen dekker samme aktivitet og formål, kan dette registreres som ett tilsagn, tilsvarende evt. "budsjettområde" i Rapp- 551.60. Dersom prosjektet/satsingen dekker ulike aktiviteter og formål, må det gis enkelttilsagn som igjen føres inn i Rapp- 551.60. Totalrammen kan imidlertid legges inn som "budsjettområde". Der andre enn fylkeskommunen er forvalter, må prosjektet registreres som "budsjettområde" ved tildeling, og fylkeskommunen kreve rapportering på linje med den rapporteringen som vil bli krevd av for eksempel kommunene i forhold til bruken av kommunale næringsfond.

2.2 Definisjoner og hjelpetekst

Disse definisjonene og hjelpetekstene skal gjøre det lettere å registrere prosjekt riktig i på a)geografi, b)registreringskategorier og c)spesialtema (Interreg, målgrupper og miljø)

a) Retningslinjer for registrering på geografi

Departementet legger stor vekt på at registreringen av området som virkemidlene blir brukt i, eller har direkte nytte for, blir så presis som mulig. Vi har derfor utarbeidet følgende konkrete retningslinjer for "geografiregistrering" av midlene som skal være felles for alle som registrerer og rapporterer på bruken av de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene:

Registrering av innsats skal skje på kommunenivå. Prosjekt/programmer som skal brukes i en eller flere kommuner, registreres på de aktuelle kommunene, eventuelt med spesifisert fordeling dersom det finnes. Prosjekt/programmer skal styrke funksjoner og miljø i et senter/en by registreres på den aktuelle kommunen, selv om det bl.a. skal bidra til å styrke en større region/fylket. Unntak fra hovedregelen er: Prosjekt/programmer som skal styrke kunnskapsgrunnlaget for virkemiddelbruken, fremme samarbeid mellom aktører i et fylke eller flere fylker, eller som er et fellestilbud til aktører fra alle deler av et fylke eller i de tilfeller der deltakende sluttmottaker ikke er kjent ved registreringstidspunktet, registreres bare på fylkesnivå.

b) Hjelpetekst til hovedkategorier og underkategorier

Med utvikling av *kunnskapsmessig – og innovasjons infrastruktur gjennom samlokalisering og samarbeid mellom bedrifter og gründere* mener vi prosjekter/aktiviteter som innebærer etablering og drift av fysiske lokaler for samlokalisering av bedrifter og gründere, med samarbeid eller fellesaktiviteter mellom bedrifter, gründere og rådgivere lokalisert innenfor det fysiske miljøet. Med *næringshager, inkubatorer, distribuerte inkubatorer, kunnskaps- og forskningsparker* menes:

Med *næringshager* menes institusjoner som tilbyr samlokalisering av bedrifter med spesialisert kompetanse i næringsssvake områder.

Med *inkubatorer* menes et utviklingsmiljø for nye bedrifter som består av fysiske lokaler, kunnskap og nettverk. Normalt har en inkubator fysisk tilknytning til et fagmiljø hvor det gis organisert tilgang på kompetanse, erfaring, råd, veiledning og kapital.

Med *distribuerte inkubatorer* menes en variant av inkubator som har som mål å etablere nettverk og system for å overføre inkubatorkompetanse til mer næringsssvake områder, og dessuten å legge til rette for at ideer og produkter kan utvikles profesjonelt utenom de store miljøene.

Med en *forsknings-/ kunnskapspark* menes en organisasjon som både tilbyr et fysisk miljø for gründere og bedrifter og som dessuten kjennetegnes ved: At det er formelle operasjonelle koblinger med et universitet, en høyskole eller en forskningsinstitusjon.

Å være en tilrettelegger for etablering og vekst i særlig kunnskapsintensive virksomheter.

Å være en aktiv tilrettelegger for kunnskapsoverføring mellom de(n) lokale forsknings-/utdanningsinstitusjonen(e) og foretakene som til enhver tid er lokalisert i parken. Mens en forskningspark gjerne har en kobling til et universitet, har en kunnskapspark en kobling mot en høyskole.

Med annet menes midler til andre fysiske miljø med lignende type aktivitet skal registreres. Tilrettelagte næringsareal som for eksempel nærings- eller industri-parker skal registreres som *kommunale, næringsrettede investeringer*.

Med *utvikling og styrking av nettverk mellom bedrifter, og nettverk mellom bedrifter, FOU- miljø og offentlige aktører* mener vi prosjekt/ aktiviteter som bidrar til å utvikle og styrke nettverk mellom bedrifter og mellom bedrifter og ulike offentlige aktører og kunnskapsmiljø, for å fremme samarbeid, tillit, nærhet, utveksling av kunnskap og endring av holdninger både hos bedrifter og kunnskapsinstitusjoner. Eksempler på satsinger kan være prosjekter i de enkelte fylkene rettet mot bedrifter i lokale- og regionale næringsmiljø, bransjer, verdikjeder eller klynger, de ulike satsingene under Forskningsrådets MOBI-program, NCE o.l.

Med *innovasjon og kompetanseutvikling i bedrifter* menes fellestiltak og programmer overfor bedrifter som skal bidra til å øke den enkelte bedrifts evne og mulighet til videreutvikling. Eksempel på aktivitet er ulike bedriftsrettede kompetanseutviklingstiltak på tema som for eksempel teknologi, strategi, markedskunnskap, design og ledelse. Fylkeskommunen kan selv ikke være operatør for direkte bedriftsrettede satsinger jf. retningslinjene.

Med *tiltak for økt entreprenørskap og økt entreprenørskapskultur* menes tiltak som på ulike måter skal fremme etablering av nye bedrifter. Med underkategoriene mener vi følgende:

Tiltak som fremmer kommersialiseringer av ideer i FoU og høyere utdanning, dvs all aktivitet for entreprenørskap i høyere utdanning og innenfor FoU-miljø, *Med mobilisering og økt entreprenørskapskultur utdanningsløpet* mener vi all aktivitet for entreprenørskap i grunnskole og videregående skole, inkludert skole-næringslivssamarbeid i form av partnerskapsavtaler og etablering av elev,- eller ungdomsbedrift. Etablering av studentbedrift registreres under tiltak som fremmer kommersialisering av ideer i FoU i høyere utdanning.

Andre tiltak/felles etablerertiltak i form av for eksempel etablererskoler, etablererkontor, nyskappingspriser og lignende.

Med *utvikling av kompetansehevingstiltak for befolkning og samfunnsliv* mener vi tiltak som bidrar til å fremme desentralisert utdanning, utvikling av nye utdanninger og bidrag til institusjonsbygging for kompetanseheving. Tiltakene som registreres her skal være rettet inn mot befolkningen og arbeidslivet generelt. Direkte bedriftsrettede kompetansehevingstiltak registreres under kompetanseutvikling i bedrifter. Tiltakene kan ikke være drift av ordinære utdanningstilbud, jf retningslinjer for kap 551 post 60, men kan brukes for å bidra til utvikling av for eksempel undervisningsopplegg, opplæringsplaner og tiltak for utvikling av nettbaserte undervisningstilbud.

Med *utvikling av infrastruktur og kommunale næringsarealer* menes bredbåndprosjekter og kommunale næringsrettede infrastrukturtiltak. Med *bredbåndprosjekt* mener vi prosjekt som skal fremme økt utbredelse av bredbånd og økt bruk av IKT i offentlig og privat virksomhet. Prosjektene kan omfatte både utredninger og prosjektering/ planlegging og gjennomføring av tiltak. Med annen *kommunal næringsrettet infrastrukturtiltak* menes for eksempel tilrettelegging av næringsområder med nødvendig fysisk infrastruktur, industrikanaler og vannverk. Dette inkluderer også kommunale veganlegg. Jf også retningslinjer for bruk av midlene over kap 551 post 60. Med *samferdselstiltak (riks- og fylkesveger)* menes tiltak i forbindelse med riks- og fylkesveganlegg. Prosjektene og tiltakene kan omfatte prosjektering/planlegging og gjennomføring av tiltak.

Med *mobiliserings- og utviklingstiltak for å bedre lokale tilbud til befolkningen*, mener vi prosjekter som legger til rette for utvikling av et godt offentlig- og private tjenestetilbud på mindre steder som bidrar til at folk blir boende på det stedet de bor. Ett eksempel er MERKUR-programmet. Midlene over kap. 551, post 60 og 61 kan ikke nyttes til finansiering i, og/eller ordinær drift av fylkeskommunal eller kommunal tjenesteproduksjon og bedrifter jf. retningslinjene for posten.

Med *stedsutviklings- og opprustingstiltak*, mener vi generelle sentrums-oppgraderinger, stedsutviklingstiltak og andre tiltak som vil gjøre stedet mer attraktivt for befolkning og næringsliv. Prosjektene kan omfatte både utredninger og prosjektering/planlegging og gjennomføring av tiltak. Dersom innsatsen er spesielt rettet mot reiselivsnæringen, skal prosjektet registreres under kategorien profilering og markedsføring av et område.

Med *profilering og markedsføring av et område* mener vi markedsføring av stedet/området. Med *tiltak for økt tilflytting og økte bedriftsetableringer* mener vi for eksempel målrettede kampanjer som skal stimulere til tilflytting eller tilbakeflytting til stedet/området. Med *tiltak for økt turisme og reiseliv* mener vi markedsføring av et sted/område for å bidra til videreutvikling av reiselivsnæringen.

Med *andre tiltak* menes tiltak som ikke kan plasseres i en av de 9 hovedkategoriene over. Vi ber om at innholdet i disse tiltakene spesifiseres slik at systemet kan videreutvikles for å ta høyde for aktivitetstyper som eventuelt ikke er fanget opp innenfor dette systemet.

c) Definisjoner for registrering av prosjekt på Interreg, målgrupper og miljø:

- **Interreg:** Prosjekt som er del av Interregprogram A, B eller C.
- **Kvinner:** Tiltak som er rettet mot kvinner spesielt eller har som formål å treffe kvinner spesielt.
- **Unge:** Tiltak som er rettet mot ungdom eller unge i etableringsfasen eller som har som formål å treffe ungdom spesielt (18 - 35 år).
- **Innvandrere:** Tiltak som er rettet mot innvandrere spesielt eller som har som formål å treffe innvandrere spesielt. Med innvandrer mener vi en person som selv har innvandret til Norge og som har to foreldre som er født i utlandet.
- **Miljø:** Tiltak som er miljøbegrunnet, der hovedformålet med prosjektet er å bidra til naturmiljøforbedringer, miljøforbedrende kommersialiseringer, forbedret miljøkvalitet i produkter, produksjonsprosesser osv, alternative energikilder og prosjekter som skal bidra til bedre ressursforvaltning.